43 KÜTAHYA VİZYON PLANI

'ATEŞLE BÜYÜYEN KENT'

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

KENTSEL ViZYON
PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81 KENT ViZYON

www.kentselvizyon.org

“Kütahya Vizyon Planı”
‘Kentsel Strateji’ tarafından geliştirilen
kapsam ve içerik çerçevesinde,
A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp’in
Stüdyo 33’te verdiği eğitimler sonucunda
Emine Zeytin tarafından hazırlanmıştır.

01 ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi
07

02 STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu
15

03 VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon
20

04 3x3 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi
23

05 KÜTAHYA'NIN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE
34

"İş bu katalogda kullanılan materyaller, sosyal sorumluluk projesi kapsamında kullanılmıştır. Ticari amaçla kullanılamaz."

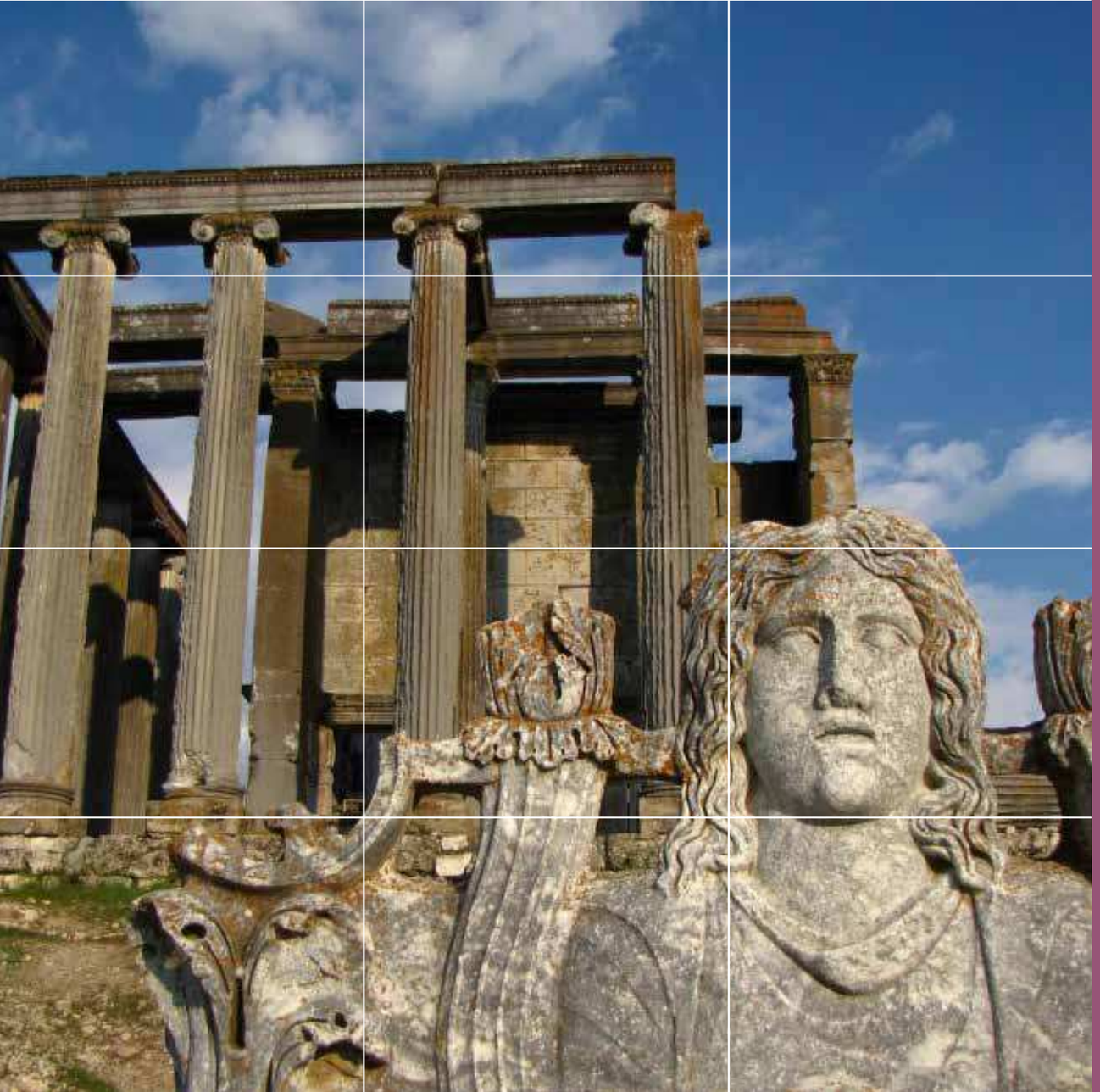

BÖLÜM 01

ANALİTİK BAKIŞ

Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
573,421 kişi

Ekonomik Değerler:
- Madencilik
- Seramik
- Çinicilik
- Porselen
- Leblebi
- Kültür ve kaplıca turizmi
- Sanayi
- Kömür ve linyit

Eğitim:
Dumlupınar Üniversitesi
(39.130 öğrenci)

Tarihsel İzler:
- 8000 yıllık uygarlıklar şehri (Hitit, Lidya, Frigya, Roma İmparatorluğu, Bizans, Anadolu Selçuklu Devleti, Germiyanoğulları Beyliği, Osmanlı Devleti)
- Anadolu Beylerbeyliği (Osmanlı dönemi
- Başkomutanlık Meydan Muharebesi

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK 30

ÇEVRE 17

EKONOMİ 39

SOSYAL 33

YAŞAM KALİTESİ 43

Sosyal Altyapı:
- 18 Kütüphane
- 1 Tiyatro
- 1 Üniversite
- 9 Sinema
- 9 Müze

Doğal Değerler:
- Yellice Dağı, Gümüş Dağı, Hisar Tepesi, Hıdırlık Tepesi
- Kütahya Ovası
- Porsuk Çayı
- Simav Gölü, Porsuk Baraj Gölü, Enne Baraj Gölü
- Kütahya Yaylaları

Kaynak: Türkiye'nin Şehirleri Sürdürülebilirlik Araştırması, Boğaziçi Üniversitesi, 2011.

10 TEMEL FIRSAT

İki havza arasında	1
Lojistik merkez olma potansiyeli	2
Zengin termal kaynaklar	3
Değerli maden ve enerji kaynakları	4
Okur-yazarlık oranının yüksek olması	5
Üniversite ve kurulması planlanan tasarım teknoparkı	6
Alternatif sanayi alanı potansiyeli	7
Tıbbi ve aromatik bitkiler için kurulmuş AR-GE merkezi	8
Frigya Vadisi	9
El sanatları, çinicilik ve seramik	10

10 TEMEL SORUN

1. Yaşlı nüfus
2. Deprem kuşağında yer alması
3. Girişimciliğin zayıf olması
4. Yatırımcıların bölgedeki diğer sanayileşmiş illeri tercih etmesi
5. Nitelikli işgücü kaybı
6. Çinicilik ve seramik sektöründeki tekelleşmeler
7. Kültürel ve mimari mirası korumada yetersizlik ve bilinçsizlik
8. Hava ve çevre kirliliği
9. Yaşayanların yeni gelenlere sıcak bakmaması
10. Turizm altyapısındaki yetersizlikler

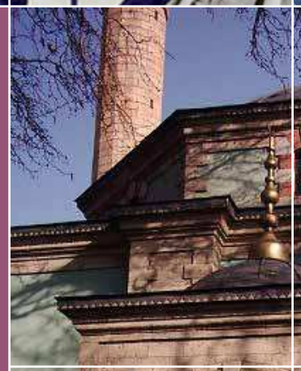

BEK ANALİZİ

Kaynak: Kentsel Strateji

Birikim
Yaşam kültürü
El sanatları
Sivil mimari
Kutlama kültürü
Manevi değerler

Bereket
Yeraltı Su Kaynakları
Toprak
Bor
Leblebi
Gümüş
Büyük Medeniyetlerin İzleri

Beceri
Seramik
Çini
Porselen
Güzel sanatlar
Sivil mimari
Eğitim

Bakış
Geçmişten gelen birikim ve beceri
Stratejik öneme sahip madenler
Termal kaynaklar

Büyüme
Eğitim
Turizm
Tarım
Kültür
Koruma -restorasyon
Sağlık

Beklenti
Çevre kirliliğinin azaltılması
Kente yatırımların artması
Sanayinin gelişmesi
Kültürel ve mimari mirasa sahip çıkma
Azalan nüfusu dengeli hale getirme

Ekoloji
Dağlar, Vadiler
Yer altı suları
Pınarlar
Ormanlar
Endemik bitkiler
Yaylalar

Ekonomi
Termal turizm
El sanatları, Çinicilik
Porselen sanayi
Seramik
Madencilik
Enerji

Eşitlik
Mülteciler
Bilgiye erişim
Fırsat eşitliği

Etkinleştirme
Üniversite
Katılımcılık
Tarım alanları
Mimari miras
Yeni yerleşen sosyal gruplar

Edinim
Temiz enerji
Saygı
Katılımcılık
Uyum
Girişimcilik

Entegrasyon
Üniversite-halk
Yerli halk-yeni gelenler
Zanaatkârlar- iş sektörü

Koruma
Mimari miras
Çevre
Doğa
Geleneksel sanatlar
Yaşama kültürü ve gelenekleri

Kapasite
Genç Nüfus
Coğrafi sınırlar
Yer altı su miktarı
Maden kapasitesi
Temiz enerji potansiyeli

Kalkınma
Sağlık turizmi
Madencilik
Enerji Üretimi
Eğitim
Seramik sanayi

Kimlik
Sivil mimari
Kaplıca kültürü
İnanç
Kutlama kültür ve gelenekleri
Çini
Seramik

Katılım
Üniversite
Sivil toplum
Sosyal Hayat
Uyum
Ortak yaşama

Kurgu
Bölgesel işbirliği
Kentsel yenileme
Üniversite ile işbirliği

BÖLÜM 02

STRATEJİK BAKIŞ

Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

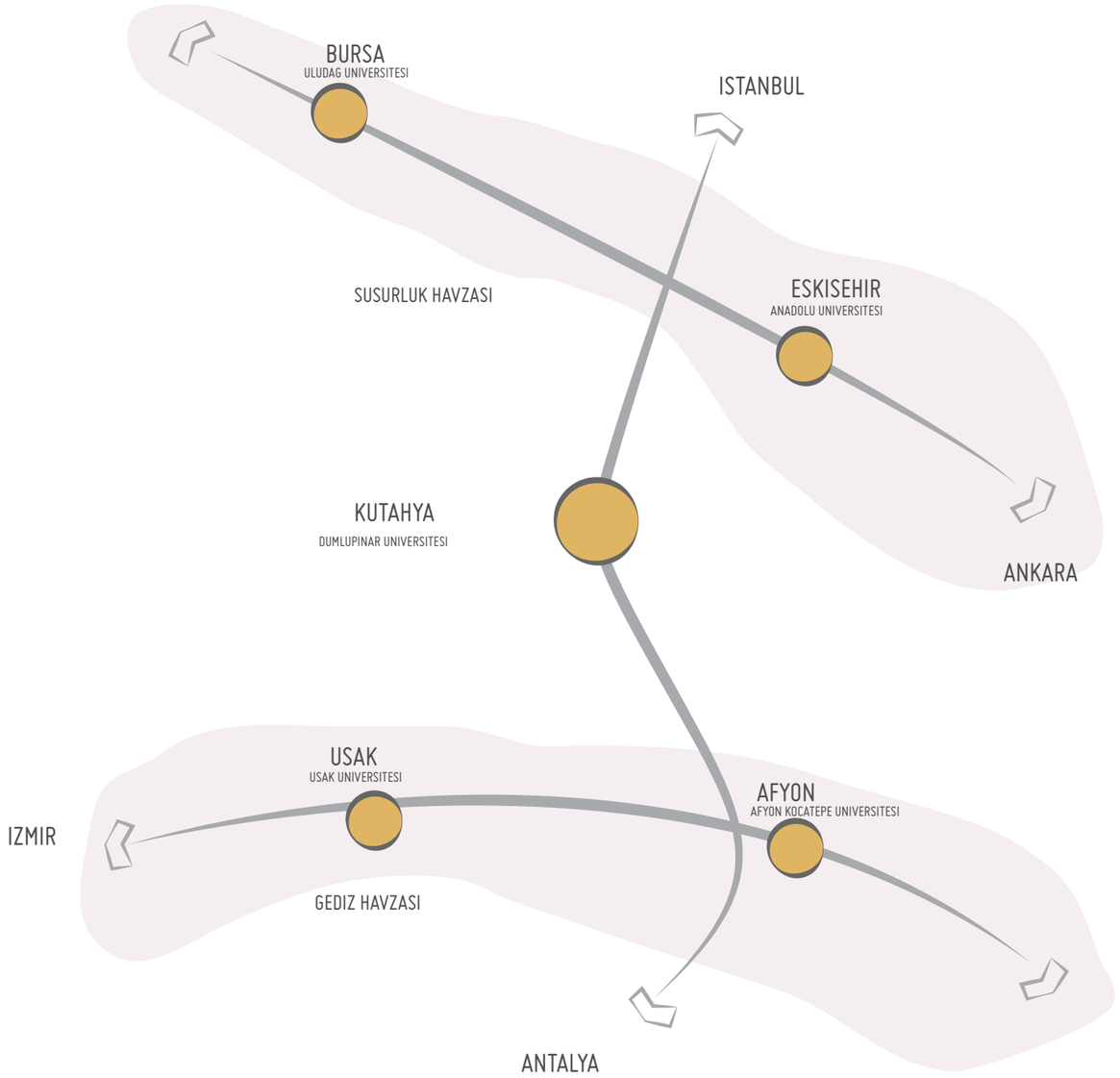

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

KÜTAHYA, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Afyon, Uşak, Manisa ile beraber İç Ege Bölgesi'nde dört kentin merkezi odağı olan Kütahya, bağlantıyı sağlayan kent konumundadır. Aynı zamanda Batı Anadolu'nun tam merkezinde yer alan Kütahya, İstanbul, İzmir, Antalya ve Ankara gibi büyük nüfusa ve uluslararası bağlantıya sahip merkezlere hemen hemen eşit mesafede ve yakınlıktadır. Bu konumu ve yeni yapılan Zafer Havalimanı sayesinde, İç Ege Bölgesi'nin, ekonomik olarak güçlü olan Marmara Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi ile olan bağlantılarını sağlayacak, bölgenin yurtdışına elverişli koşullarda bağlanabilmesine katkı sağlayacaktır. Bölünmüş yol ve hızlı tren projeleri ile de ulaşım potansiyeli artacak ve Kütahya, bölgenin lojistik merkezi olacaktır.

Bölgesel ölçekte Gediz ve Susurluk havzası arasında bulunan Kütahyanın, eskişehir ve Afyon ile yapacağı işbirliği bölge kentlerinin kalkınması için önemli olacaktır.

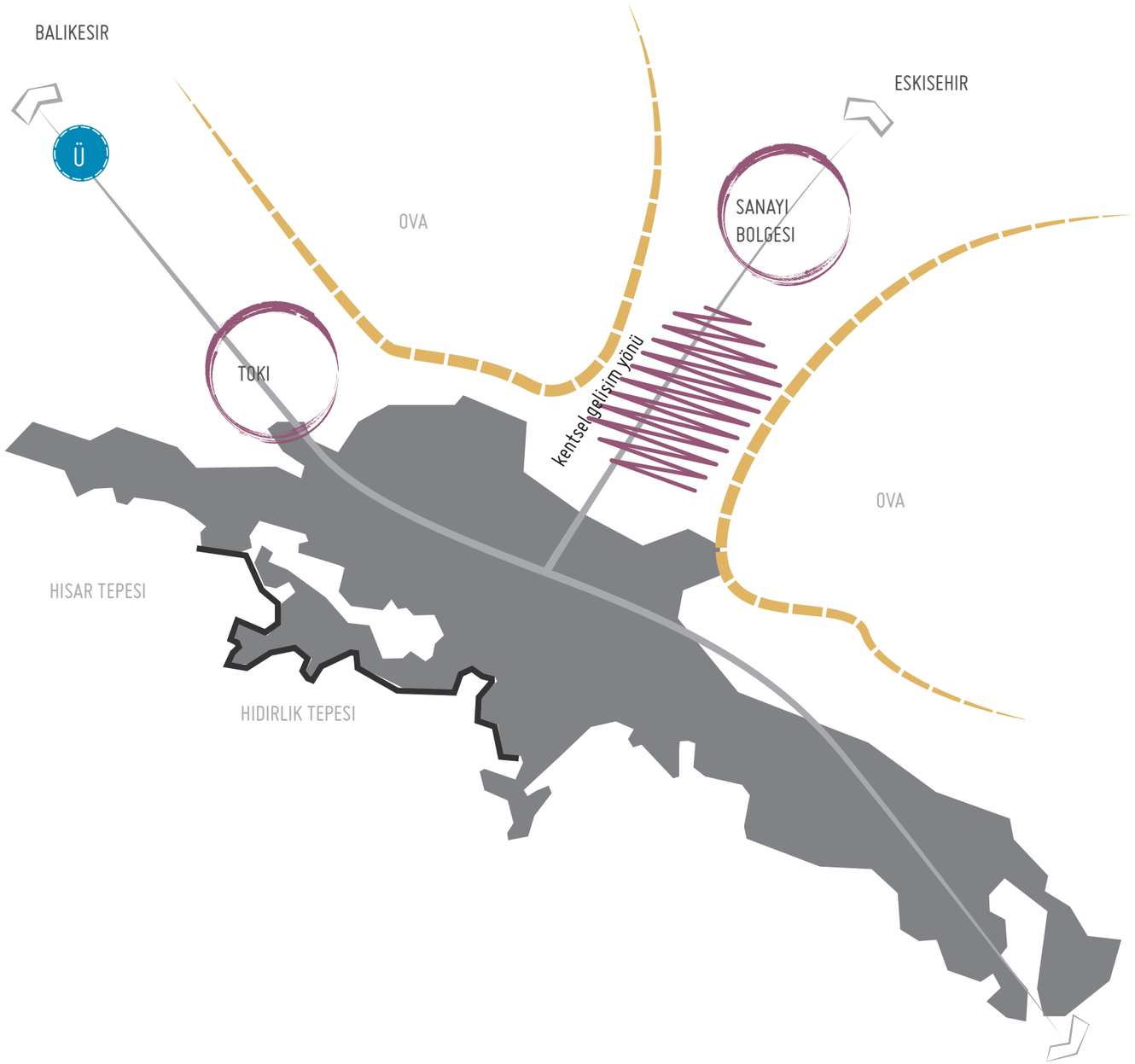

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Kütahya, bölgesel ölçekteki ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca dâhil edildiği programların (Frigya Termal Turizm Bölgesi, 15 Marka Kültür Kent) gerektirdiği verilere göre yeniden düzenlenmeli, azalan nüfus tehlikesine karşı göçü engellemek ve nitelikli göç almak için yaşanabilir ve tercih edilir kent olmalıdır.

Bunun için dikkat edilmesi gereken başlıca öncelikler şunlardır:

- Alternatif yerleşim merkezlerinin oluşturulması
- Çekirdek merkezle güçlü bağlantılar kurulması
- Üniversite-yatırım işbirliği sağlanması
- Yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik yatırımların yöreye çekilmesi
- Kentsel restorasyon ve yenileme çalışmalarının yürütülmesi
- Nitelikli turist konaklama, dinlenme tesislerinin açılması
- Eğitim ve araştırmaya yönelik birimlerinin kurulması
- Havalimanına yakın nitelikli endüstri bölgesinin planlanması

BÖLÜM 03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON

UZAKLARI YAKINLAŞTIRAN MERKEZ

KENTSEL VİZYON

ATEŞLE BÜYÜYEN KENT, KÜTAHYA

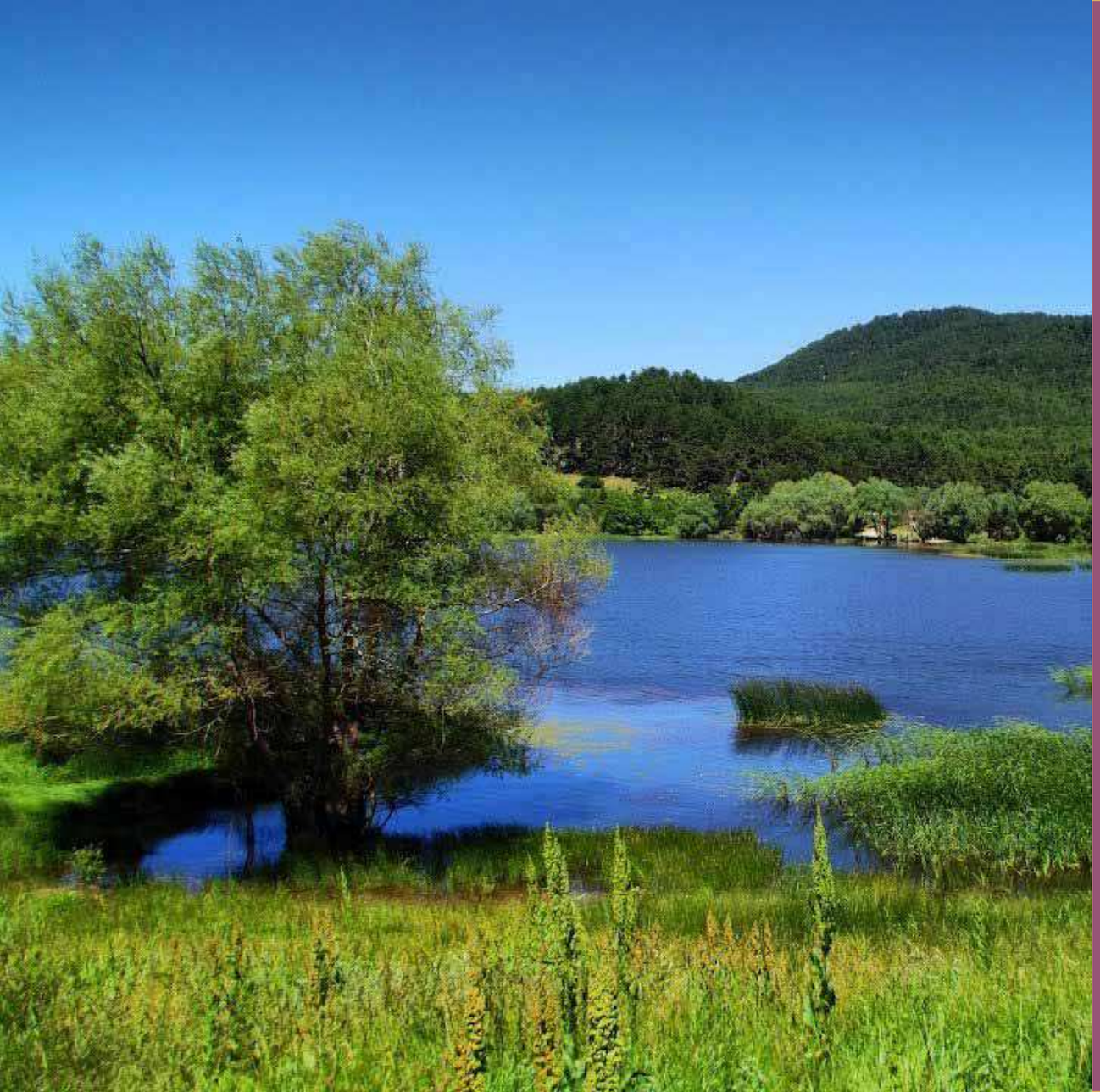

BÖLÜM 04

3X3 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ

Vizyon Çerçevesi

Eylem Çerçevesi

3 X 3

VİZYON ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

1. **Lojistik Konum:** 'Ulaşılabilir Kent'
2. **Kültürel Birikim** 'Kuruluştan Kurtuluşa'
3. **Toprak ve Su:** 'Ateşte Açan Çiçekler'

2 TEMA

1. **Bilgiye Yatırım:** 'Üreten ve Paylaşan'
2. **Yaşam Kalitesi:** 'Yaşanabilir Kent'
3. **Merkezlilik:** 'İhtiyaçlara Kolay Erişim'

3 STRATEJİ

1. **Kalkınma:** 'Potansiyeli Eyleme Dönüştürebilmek'
2. **Dönüşüm:** 'Çağdaş Olana Uyum Sağlamak'
3. **Bütünleşme:** 'Yeni Gelenler'

KÜTAHYA'NIN GELECEĞİ

EYLEM ÇERÇEVESİ

1 SEKTÖR

1. **Madencilik:** 'Ender Bulunan Yer Altı Kaynakları'
2. **Turizm:** 'Alternatif Yaklaşımlar'
3. **El Sanatları ve Seramik:** 'Zanaat ve Sanatın Birlikteliği'

2 PROGRAM

1. **Sanayi:** 'Kalkınmanın Ön Koşulu'
2. **Eğitim:** 'İlerlemeye Destek'
3. **Kent Yaşamı:** 'Gelişmişliğin Ölçütü'

3 PROJE

1. **Tepe:** 'Eski çekirdek'
2. **Ova:** 'Yeni Yerleşimler'
3. **Yeşil:** 'Bağlantı'

3 FARKLILIK

1 Lojistik Konum

Ulaşılabilir Kent

Kütahya; İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi Türkiye'nin en gelişmiş ve yaşanılmak istenilen dört şehrinin tam ortasındadır ve bu şehirlere ulaşımı kolaydır. Aynı zamanda Bursa, Eskişehir gibi büyük sanayi şehirlerine komşudur. Bu da önemli güzergâhların yollarının Kütahya'nın içinden geçmesini ve kolay ulaşılabilen ve büyük şehirlere kolay ulaştırabilen bir kent olmasını sağlamıştır. Bu özelliği sayesinde Büyük şehirlerde yaşamanın sıkıntılarından kaçınan ama bu şehirlerin imkânlarından uzaklaşmak istemeyen nitelikli beşeri sermaye için uygun bir alternatiftir.

2 Kültürel Birikim

Kuruluştan Kurtuluşa

Kent, Antik dönemden, Roma'ya Selçukludan Osmanlı'ya pek çok önemli medeniyete şahitlik etmiştir. Özellikle Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren bir parçası olmuş, Anadolu Beylerbeyliği görevi sayesinde pek çok nitelikli mimari yapıya sahip olmuştur. O dönemden kalan pek çok mimari örnek, eski kent merkezinde korunarak bugüne kadar gelmiştir. Modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasında dönüm noktası olan Meydan Muharebeleri'nin de gerçekleştiği kent olan Kütahya, burada yapılan anıt ve şehitlikler ile milli hafızamızda önemli bir yere sahiptir. Buna ek olarak Kütahya, biriktirdiği ve yaşamayı sürdürdüğü kültürel değerleri ile kendine özgü bir yaşama ve kutlama kültürü oluşturmuştur.

3 Toprak ve Su

Ateşte Açan Çiçekler

Toprak ve su bazen her ikisi beraber Kütahya'nın bereketi olmuştur. Pınarları, şifalı kaplıcaları ile su; verdiği değerli madenleri, nadir bulunan endotermik bitkileri ile toprak ve sadece Kütahya'nın toprağı ve suyunun karıştırılması ile istenilen kalitede kıvamını bulan ve pişirilen seramikleri üzerine işlenen çinileri ile Kütahya kimliğini bulmuştur.

3 TEMA

1 Bilgiye Yatırım

Üreten ve Paylaşan

Kütahya, Osmanlı Devleti döneminde önemli yerleşim ve idarî merkezlerden biri olmuştur ve bu durum kentte pek çok eğitim yapısının yapılmasını, pek çok bilim insanı ve sanatkârın yetişmesini sağlamıştır. Zamanla bu özelliğini kaybeden bilgi üretimine ve eğitime yapacağı yatırımlar ile yeniden bilgi üreten bir kent olacaktır. Konumu ve ulaşım imkânlarına ek olarak termal bölgelerdeki konaklama imkânlarının geliştirilmesi ise kenti, kültür ve kongre turizmine elverişli yapacaktır. Bu sayede Kütahya, bilginin üretildiği, geliştirildiği ve paylaşıldığı bir merkez olacaktır.

2 Yaşam Kalitesi

Yaşanabilir Kent

Nüfus azalmasını ve göçü engellemek, nitelikli nüfusu çekebilmek için Kütahya; kentin yaşam kalitesini arttırarak büyük şehirlere alternatif arayan iş gücü için cazibe merkezi olabilmelidir. Mevcut yeşil dokusunu arttırarak, çevre ve hava kirliliğini azaltarak yeşil kent, tozsuz kent, sakin kent stratejileri ile büyük ve kalabalık kentlere alternatif, yaşanmak istenen bir kent olacaktır.

3 Merkezilik

İhtiyaçlara Kolay Erişim

Coğrafi konumu sayesinde Germiyan Beyliği zamanında başkent, Osmanlı zamanında ise beylerbeyliği yapmış olan Kütahya büyük, gelişmiş ve önemli şehirlere eşit mesafede ve yakın olma durumunu günümüzde lojistik merkez ve bilgi merkezi olarak kullanacaktır. Yeni yapılan havalimanı ve yapılması planlanan hızlı tren sayesinde kargo taşımacılığıyla diğer bölgeler arasında ve yurt dışı ile ticaret bağlantısı sağlayabilecektir. Üniversitenin geliştirilmesi, yeni araştırma birimlerinin açılması ve kültür kongre merkezinin kurulması ile bölge içinde bilgiye erişim, araştırma ve geliştirme konusunda daha üst seviyelere çıkacak ve bu sayede diğer sektörlerin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Potansiyeli Eyleme Dönüştürebilmek

Endüstri ve sanayi konusunda Uşak, Afyon, Eskişehir gibi kentlerin gerisinde kalmış olan Kütahya, yapacağı atılımla onlarla yarışmayacak ama onları tamamlayacak ve bölge olarak kalkınmayı güçlendirecek ileri teknolojili sanayiye yönelerek, lojistik avantajını ve stratejik öneme sahip maden kaynaklarının değerlendirilmesini sağlamalıdır. Bunun için yapılacak bölgesel işbirlikleri, yatırımcıları çekmek için verilecek teşvikler, işadamlarının ortak hareket etmesi yönünde geliştirilecek stratejiler önemlidir.

2 Dönüşüm

Çağdaş Olana Uyum Sağlamak

Kütahya mevcut yapı stokunu korumalı, deprem tehlikesi çerçevesinde yeniden değerlendirmeli ve kendini yenilemelidir. Tarihi ve çekirdek kent merkezine yönelik restorasyon ve yenilemeler yapıldıktan sonra kentin gelişmeye elverişli bölgelerinde yeni ve kaliteli yerleşim bölgeleri, dinlenme, eğlenme, rekreasyon alanları oluşturulmalı ve bu bölgelerin eski kent merkezi ile güçlü bağlantıları sağlanmalıdır. Ancak mevcut tarihi yapı stoku değerlendirilirken mümkün olduğunca eski kullanıcıları ile mevcut işlevlerini kullanarak yaşamaya devam etmeleri sağlanmalı ve müze kent olmaktan kaçınılmalıdır.

3 Bütünleşme

Yeni Gelenler

Kente yeni gelen mülteciler ve göçmenler ile okumak için gelen üniversite öğrencilerinin yerli halk ile entegrasyonu sağlanmalı birlikte yaşama kültürü geliştirilmelidir. Bunun için kurulacak sivil toplum kuruluşları, gerçekleştirilecek sosyal projeler yerli halkın yeni gelenlere yaklaşımını değiştirecek farklı yaşam tarzlarının birlikte yaşaması ve birbirinden beslenmesini sağlayacaktır. Böylece kentin azalan nüfusunu arttırmak için yapılacak cazibe projeleri ve kent kalitesini arttırmaya yönelik çalışmalar sonucu gelebilecek yeni nüfus için de yerli halkın daha hoşgörülü ve misafirperver olması sağlanacaktır.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR	3 PROGRAM	3 PROJE
Madencilik	Sanayi	Tepe
Turizm	Eğitim	Ova
El Sanatları ve Seramik	Kent Yaşamı	Yeşil

3 SEKTÖR

1 Madencilik

Ender Bulunan Yer Altı Kaynakları

Bor dünya sanayinde ve enerji politikalarında stratejik öneme sahip ve gelecekte petrolün yerini tutabileceği söylenen değerli bir madendir. Dünya rezervinin büyük bir kısmı Türkiye'de, Türkiye'deki rezervin büyük bir kısmının da Kütahya'da olması borun çıkartılmasını ve işletilmesini önemli kılmaktadır. Borun dışında gümüş de Türkiye'de yalnızca Kütahya'da çıkmaktadır ve işlenmektedir. Kütahya modern madencilik yöntemlerini ve işleniş yöntemlerini kullanarak, gerekli işbirliklerini sağlayıp bu potansiyelden faydalanacaktır. Özellikle borun kullanıldığı ileri teknoloji sanayileri kente çekmeli ve kalkınmasının temel taşlarından biri olarak kullanmalıdır.

2 Turizm

Alternatif Yaklaşımlar

Kültür ve kaplıca turizmi son yıllarda gittikçe önem kazanmaktadır ve deniz kum güneş turizmine güçlü bir alternatif oluşturmaktadır. Farklı türde ve değerde pek çok yer altı termal suyu bulunduran Kütahya bu potansiyelini kullanmalı, nitelikli oteller ve kaplıca turizm yatırımları yapmalıdır. Afyon ve Eskişehir ile beraber bölge olarak yurtdışından gelecek yaşlı turistlere yönelik yatırımlar yapılmalı ve sağlık turizmi desteklenmelidir.

3 El Sanatları ve Seramik

Zanaat ve Sanatın Birlikteliği

Kütahya çok eski dönemlerden itibaren seramik ve çiniciliğin yapıldığı, el sanatları konusunda yetkin bir ildir. Günümüzde Kütahya'da üretilen ürünler dünyada pek çok ülkeye ihraç edilmekte geleneksel motifler ve yöntemler sürdürülmektedir. Dumlupınar Üniversitesi'nin Güzel Sanatlar Fakültesi ve Seramik Mühendisliği Bölümü ile yapılacak işbirlikleri ve araştırma projeleri ile mevcut birikim, modern yöntem ve bakış açısı ile yeniden ele alınacak ve ürün çeşitliliği artacaktır.

3 PROGRAM

1 Sanayi

Kalkınmanın Ön Koşulu

Öncelikle mevcut organize sanayi bölgesi için iyileştirmeler yapılmalı, sorunlar tespit edilmeli ve niteliği arttırılmalıdır. Orta ve uzun vadede ise Zafer Havalimanı'na yakın bir bölgede havalimanının taşımacılık potansiyelinden de faydalanabilecek nitelikli organize sanayi bölgesi kurulmalıdır. Aynı bölgeye tüm bölge üniversitelerinin katkısı ile kurulacak bir araştırma-geliştirme merkezi ise üretimi destekleyecek ve geliştirecektir.

2 Eğitim

İlerlemeye Destek

Kütahya, mevcut üniversitenin imkânları arttırılarak ve özellikle tıp ve turizm alanında yeni bölüm ve okullar açılmak suretiyle bir öğrenci kenti haline getirilmeli büyük şehirlerle yarışır bir üniversite olmalıdır. Üniversite-özel sektör işbirliği sayesinde yapılması planlanan projelerin akademik arka planı olacak ve nitelikleri artacaktır. Turizm, sağlık ve restorasyon alanındaki nitelikli eleman ihtiyacı üniversitenin katkısı ile karşılanacaktır. Üniversiteye ek olarak özellikle endotermik bitkiler ve fizyo tıp alanında araştırma merkezlerinin kurulması çok önemlidir. Böylece sağlık turizmi alanında nitelikli tesisler kurulabilecek ne nitelikli elemanlar yetiştirilecektir.

3 Kent Yaşamı

Gelişmişliğin Ölçütü

Kente nitelikli nüfus çekmek ve mevcut nüfusun başka kentlere göç etmesinin önüne geçmek için kent hayatı zenginleştirilmelidir. Kurulacak eğlenme ve dinlenme alanlarıyla, modern konut ve donatılarla, çevre ve hava kirliliğinden arındırılmış doğasıyla Kütahya, yaşanabilir ve tercih edilebilir bir kent olmalıdır. Bu sayede, gelecek vizyonu için planladığı projeleri gerçekleştirebilecek iş gücünü, entelektüel beşeri sermayeyi, genç nüfusu kentte tutabilecek ve kente çekebilecek, dinamik ve ilerleyen bir kent olacaktır.

3 PROJE

1 Tepe

Eski çekirdek

Hisar Tepesi ile Hıdırlık Tepesi arasındaki Dere Vadisi boyunca yerleşmiş olan Kütahya'nın tarihi çekirdek merkezi Hisar Tepesi önündedir. Önemli tarihi anıtlar burada bulunur. Yine şehrin kalesi, Bizans Dönemi'nde Hisar Tepesi'ne yaptırılmıştır ve günümüze kadar korunarak gelmiştir. Eski evler Hisar Tepesi'nin ve Hıdırlık Tepesi'nin yamaçlarına yaslanmış, dar ,taş kaldırımlı ve çoğunlukla yokuşlu sokaklarla bölünmüştür. Koruma altında olan iki tepe arasında kalan tarihi kent merkezinin restorasyonları tamamlanmalı, işlevi sürdürülebilecek olanlar güncel ihtiyaçlara göre yenilenmeli diğerleri ise yeniden işlevlendirilmelidir. Kentin sosyo-kültürel merkezleri buralarda olmalıdır. Turistik güzergâh hazırlanmalı ve bu güzergâh üzerinde konaklama ve eğlenme gibi tematik odaklar oluşturulmalıdır.

2 Ova

Yeni Yerleşimler

İki tepe arasındaki sınırlı alanın kapasitesinin dolması ve tarihi dokunun koruma altında olması nedeniyle, yenileme ve alt yapı çalışmalarının zor olması kenti Kütahya Ovası yönünde gelişmeye yönlendirmiştir. Kentin yeni gelişim alanlarında, yoğunluk, yapı kalitesi, kentsel kimlik, estetik ve yeni yapı tipolojisi gibi tartışma konularını gündeme getiren, kentsel gelişim modeli geliştirilmelidir.

3 Yeşil

Bağlantı

Dumlupınar Üniversitesinin iki kampüsü kentin iki farklı ucundadır ve kent merkezinden ulaşımı kolay değildir. Kent merkezinden kampüslere kadar oluşturulacak yeşil bantlar, yürüme ve bisiklet yolları sayesinde öğrencilerin kent merkezine daha sağlıklı bir şekilde ulaşımı sağlanacak, kentli için de spor yapabilecekleri, vakit geçirebilecekleri yeşil yürüme bantları kazanılmış olacaktır. Yine Kütahya'nın şehir dışındaki büyük yeşil alanları ve ormanlarıyla merkez arasında oluşturulacak yeşil kuşaklar ve rekreasyon, kamp, spor alanları sayesinde hava kirliliğinin azalması sağlanacak, doğa turizmi potansiyelinden faydalanılabilecektir.

BÖLÜM 05

Kütahya'nın Geleceği için10 Temel İlke

KÜTAHYA'NIN GELECEĞİ İÇİN 10 TEMEL İLKE (10K)

1. **K**aynak: Toprak ve Maden
2. **K**oruma: Mimari Birikim
3. **K**aynaşma: Yeni gelenler
4. **K**esişmeler: Lojistik Fırsatlar
5. **K**azanım: Nitelikli Endüstri
6. **K**alite: Yaşanılabilir Kent
7. **K**avrama: Bilgi Toplumu
8. **K**aplıca: Suyun Getirdikleri
9. **K**açış: Doğal Güzellikler
10. **K**entsel Yenileme:Deprem Coğrafyası

KAYNAK:
Toprak ve Maden

Kütahya yeraltı kaynakları bakımından Türkiye'nin zengin şehirlerinden birisidir. İl, başta bor ve kaolen olmak üzere gümüş, krom, alunit, antimuan, bakır-kurşun-çinko, demir, manganez, manyezit, çimento hammaddeleri, feldispat, jips, florit ve kum-çakıl olarak sayılabilecek 34 çeşit madene sahiptir ve bu madenlerin pek çoğu stratejik öneme sahiptir.

İlde çıkarılan madenlerin ekonomik değeri yüksektir. Kent sınırları içerisindeki zengin bor rezervleri ilçesi olan Emet'te bulunan borik asit işletmesinde işlenir, aynı zamanda bor yan ürünlerinin de üretilmesine imkan sağlar. Gümüş rezervi açısından güçlü olan Kütahya'da, Türkiye'nin tek gümüş üretimini yapan kuruluşunun bulunması madenciliği önemli bir sektör haline getirmiştir.

Toprağın sağladığı jeotermal kaynaklar ise enerji sektöründe ve kentin enerji ihtiyacında kullanılmak için sağlıklı ve çevreye zararsız bir yöntemdir ve bu yönde yapılacak çalışmalar madenciliğin neden olduğu çevre kirliliğinin azaltılmasında etkili olacaktır.

KORUMA:
Mimari Birikim

Kütahya'nın tarih ve kültürle yoğrulmuş kentsel dokusu, aslında kentteki geçmiş medeniyetlerin karakteristik özelliklerini de günümüze taşımaktadır. Kentsel dokuyu oluşturan en önemli yapı birimi evlerdir. Kütahya, konut mimarisi bakımından Anadolu'nun ahşap bölgesi içinde kalmaktadır. Balıkesir-Uşak-Antalya çizgisinde tanımlanan Batı Anadolu Türk Evleri grubunda yer alır. Kütahya Evleri; cihannümaları, ahşap payandalı çıkmaları, oda düzeni, çok katlılığı, iki veya dört eğimli çatıları, ahşap çatkı arası dolgu veya bağdadi yapım sistemleri, 18. yüzyıla kadar açık dış, daha sonra orta iç sofalı yapılarıyla tipik Türk evinin tüm özelliklerini gösterir. Mimarlık örnekleri içinde açık sofalılar (17-18 yy.) Kütahya'nın en karakteristik evleridir.

Camiler, mahalle camileri, hanlar, bedestenler, arastalar, Pazar yeri, çarşı, medrese hamam, tekke ve zaviyeler, çeşmeler, türbeler vs. pek çok mimari eser kent dokusunu bütünlemektedir. Bugün artık Kütahya kenti de aşırı büyümenin etkisindedir. Askeriye ve devletin büyük kamu kuruluşları yüzünden doğu-batı yönünde gelişebilme şansı yoktur. Bu nedenle ovadaki verimli tarım arazileri yapılaşmaya açılmaktadır. Bu olumsuz etmenlere rağmen tarihi kent kimliğini koruyabilmiştir. Koruma planı uygulanmaktadır. Ancak yeterli düzeyde restorasyon ve kullanım yoktur. Eski konak sahipleri restore edemedikleri ve masraflarını karşılayamadıkları için evlerini terk etmekte ve yeni yerleşim merkezlerine gitmektedir.

KAYNAŞMA:
Yeni Gelenler

Kütahya nüfusunun Türkiye nüfusuna oranı ilk nüfus sayımının yapıldığı 1927 yılından beri sürekli olarak gerilemektedir. Bu eğilime yol açan iki temel neden bulunmaktadır. Bu nedenlerin ilki 1950'li yılların başında Kütahya'ya bağlı olan Uşak İli'nin Kütahya'dan ayrılarak il statüsü kazanmasıdır. İkinci neden ise 2000'li yılların başından itibaren Kütahya'nın hızlı bir biçimde göç vermeye başlamasıdır. Bu nedenle kent nüfusunun azalmasını engellemek için stratejiler geliştirmek gereklidir.

Örneğin, Kütahya kent merkez nüfusunun yaklaşık % 6,7'si kadar üniversite öğrencisi kent merkezinde veya önemli ilçe merkezlerinde eğitim-öğretim hayatını sürdürmektedir. Üniversiteler ihracata yönelik bilgi merkezleri olarak illerin yenilik, icat, bilgi ve üretim kapasitelerine katkı yaptıkları gibi öğrencileri vasıtasıyla kentin yeni fikirler, tercihler ve yaşam tarzları ile karşılaşmasına olanak sunarlar. Üniversite öğrencileri bulundukları şehirlerde kültür, spor, eğlence-dinlence ürün ve altyapısının temel tüketicileri ve çoğu kez bunların üreticileri konumunda bulunurlar. Öğrenciler barınma, yeme-içme, giyinme ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılayan kentte önemli bir tüketici grubunu meydana getirirler. Kente önemli katkıları olan bu kesime yönelik özel politikaların uygulanması ve kentin pazarlanmasında öğrencileri baz alan stratejik bir yaklaşımın benimsenmesi gerekir. Böylece kente aktif genç nüfus çekilecektir.

Buna ek olarak sosyal dışlanmanın önlenmesi kent rekabet gücünü artırmada anahtar üretim faktörü olan beşeri sermayenin iyileştirilmesine olumlu bir katkı sunacaktır. Mevcut kent halkının en yetenekli ve zeki olanlarının kent yaşamındaki rol ve etkileri artarken kent dışından özgün bilgi, sermaye, teknoloji ve tecrübe sahibi girişimcilerin kente gelip yerleşmelerine ve kent dışındaki bağlantıları ile kent arasında iletişim, ticaret ve transferde bulunmalarına yol açar. Öte yandan sosyal dışlanmanın önlenmesi kentin barışçıl, güvenli ve istikrarlı bir ortama kavuşmasına da neden olur.

03

KESİŞMELER:
Lojistik Fırsatlar

Kütahya'da ulaşım kara ve tren yolu aracılığıyla sağlanmaktadır. Ayrıca Türkiye'nin ikinci büyük ve Kütahya'ya 45 km mesafede olan uluslararası havaalanı 2012 yılında Kütahya, Afyonkarahisar, Eskişehir ve Uşak illerinin ortak kullanabileceği şekilde Kütahya'nın Altıntaş ilçesinde yapılmıştır . Kütahya, Ege bölgesinin İç Batı Anadolu bölümünün doğusunda, İç Anadolu'yu Ege'ye, Marmara'yı Ege ve Akdeniz bölgesine bağlayan kara ve demiryollarının kavşağında yer almaktadır. Ayrıca kuzey güney transit taşımacılığı güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. İl, karayoluyla tüm komşularına doğrudan bağlıdır. İl içi ulaşım gelişmiştir.

Tüm bunlar dikkate alındığında, önemli güzergâhların kesişim noktasında olması ve ulaşım imkânlarının gelişmişliği, Kütahya'yı ulaşılabilir bir kent yapmaktadır ve büyük şehirlere alternatif arayan yatırımcıları doğru stratejiler izlenirse kente çekecektir.

04

KAZANIM:
Nitelikli Endüstri

Nitelikli sanayi veya endüstri bölgelerinin oluşturulması Kütahya'nın yeni sanayileşen bir kentten sanayileşmiş "küresel bir kent" haline getirilmesinde önemli bir mihenk taşıdır. Bu amaca ulaşmada Zafer Havaalani projesinin önemli bir rolü ve katkısı olacaktır. Zafer Havaalani etrafında gerçekleştirilecek yapılaşma ve tesisleşmelerin kentin ihtiyaçları çerçevesinde gelişimini sağlamak, kente yabancı sermaye yatırımlarını çekerek kent rekabet gücünün ve gelişiminin hızlanmasını temin etmek, kentteki iktisadî birimlerin araştırma-geliştirme ve beşeri sermaye ile bilgi ihtiyaçlarının karşılanması için Dumlupınar Üniversitesi'nin etkin bir biçimde rol alması sağlanmalıdır.

Cazibe merkezi haline gelecek olan Kütahya'nın kaynaklarının daha yüksek katma değere haiz hizmet ve ürünlere dönüşümünü sağlamak amaçlarıyla Zafer Havaalani çevresinde bir endüstri bölgesi veya nitelikli sanayi bölgesinin kurulması gerekmektedir.

06

05

KALİTE:
Yaşanabilir Kent

Kütahya'da kent merkezinde, tarihi doku nedeniyle, dar sokak ve caddelerin sıkışık bir trafiğe yol açması ve yeterli park alanının mevcut olmaması artan nüfusun ihtiyaçlarının yeterince karşılanamamasına yol açmaktadır. İşyerlerine ulaşmak için özel otoların en önemli seçenek olması toplu taşımacılığın yeterli sıklık ve kalitede olmadığı civar yerleşim merkezlerinden kent merkezine erişimde ciddi tıkanıklıklara ve yaşam kalitesi kaybına neden olmaktadır.

Yaşanabilir ve dolayısıyla yaşam kalitesi yüksek bir kentte ikamet edilen merkezlerle alışveriş, spor, eğitim, kamusal mal ve hizmetler v.b. gibi hizmetlerin sunulduğu yerleşim birimleri arasında güçlü ve yaşam kalitesini artıran bağlantıların olması gerekmektedir. İkamet edilen yerlerde okullara kolay bir biçimde erişimin sağlandığı bisiklet ve yaya yollarının oluşturulması zorunludur.

KAVRAMA:
Bilgi Toplumu

Bilgi altyapısı kent rekabet gücünün artırılmasında en önemli faktör konumundadır. Eğitim-öğretim, mesleki eğitim ve araştırma-geliştirme faaliyetleri bilgi üretilmesinde ve yüksek katma değerli iktisadi faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde bir kentin altyapısının ana unsurlarından birini oluşturur.

Kütahya Osmanlı Devleti döneminde önemli yerleşim ve idarî merkezlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Merkeze bağlı idarî birimler vilâyet, livâ, kaza, nahiye ve köy olarak yukarıdan aşağıya hiyerarşik bir sıraya konduğunda Kütahya, bursa (merkez sancak), Karasi, Ertuğrul ve Karahisar sancaklarının da dâhil olduğu Hüdavendigâr Vilâyeti'ne bağlı bir livâdır. Kütahya Livâsı'na ise Kütahya merkez olmak üzere Simav, Gediz, Eskişehir ve Uşak kazaları dâhildir. Kütahya Livâsı, kendisine atfedilen büyük önemin bir gereği olarak, her düzeyde ciddi sayıda okul altyapısına sahip durumdadır.

Dumlupınar üniversitesi 40.000 civarındaki öğrencisi ile bölge illeri arasındaki en yüksek sayıda öğrenci istihdam eden üniversitesidir. Dumlupınar üniversitesinin en büyük ihtiyacı üniversite ve sanayi işbirliğini sağlayacak bir yapı kurgulanarak özellikle mühendislik öğrencilerinin nitelik ve beceri ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Yeni kurulacak nitelikli sanayi bölgesi ve teknokent üniversitenin daha da ilerlemesini sağlayacaktır.

07

KAPLICA:
Suyun Getirdikleri

Kütahya termal kaynaklar konusunda oldukça zengindir. İlde sıcaklığı 30°C'nin üzerinde olan 11 adet jeotermal alan ortaya çıkarılmıştır. Simav-Eynal-Çitgöl-Naşa jeotermal alanında bulunan Eynal jeotermal alanındaki kuyuların bazıları konut-sera ısıtılmasında kullanılmaktadır. Bazıları planlama aşamasında olup diğer kuyuların da kullanımı yoktur.

Termal turizmin gün geçtikçe önemli hale geldiği günümüzde şehir bu yönde ciddi bir potansiyele sahiptir. Ulaşım, tesis, hizmet ve kalite vb yönlerden eksikliklerini tamamlayıp standartlarını yeterli bir düzeye çıkardığında Kütahya önemli bir termal turizm merkezlerinden biri haline gelebilecektir. Bölgenin orta ve uzun vadede termal turizmde ülkemizin ve dünyanın en önemli turizm bölgesi olması için yapılmakta olan Kütahya–Altıntaş havaalanı büyük bir adımdır. Bakanlığın bölgede, mevcut konaklama kapasitesinin termal, kültür ve ekoturizme yönelik yapılacak planlama ve uygulamalarla artırılacağını vurgulaması, Kütahya'yı bölgenin önemli bir merkezi haline getirebilecektir.

Bakanlığın gelişim odaklarını içeren haritasına bakıldığında; Kütahya'nın da dahil olduğu Frigya Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi'nin dört bölge ve beş büyük ille fonksiyon ve ulaşım bağlantısı olduğu görülmektedir. Bölge; Söğüt, Troya, Aphrodisia ve Göller Bölgesi ile birlikte Ankara, İzmir, İstanbul, Antalya ve Konya'ya bağlantılıdır.

08

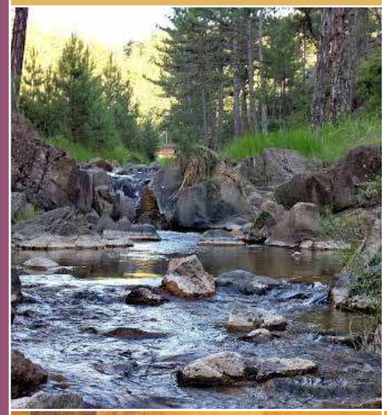

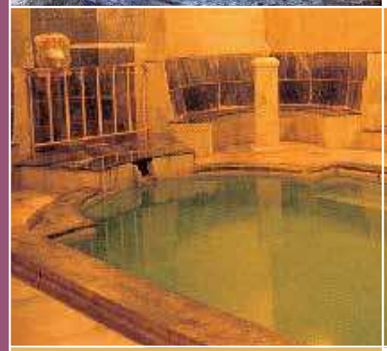

KAÇIŞ:
Doğal Güzellikler

Kütahya yüzölçümünün büyük bir kısmı ormanlarla kaplı olan, çok sayıda yayla ve doğal güzelliklerle zengin bir ildir. Doğal altyapısıyla öne çıkmaktadır. Bölgede yer alan ufak çaplı kanyon gölet, baraj vb. değerlerin doğa ve macera turizmi kapsamında düzenlenmesi hem kentli için rekreasyon alanları oluşturcak hem de alternatif turizm sektörünün gelişmesini sağlayacaktır.

KENTSEL YENİLEME:
Deprem Coğrafyası

Gediz—Emet Fay Zonu, Simav Fay Zonu ve Kütahya Fay Zonu'nun denetlediği Kütahya deprem yöresi, Kuzey Anadolu Fay Zonu ve Gediz Graben Sistemi ile Sultandağı Fay Zonu ve Eskişehir Fay Zonu gibi komşu illerdeki fayzonlarının deprem tehdidi altındadır. Bu özellikleriyle de Batı Anadolu'nun en önemli deprem yörelerinden birisi durumundadır. Kütahya deprem yöresi, tektonik bakımdan oldukça aktif bir özellik taşımaktadır.

Bu nedenle özellikle 1970'lerden sonra inşa edilen yapı stoku analiz edilmeli ve gerekli görülen bölgelerde kentsel dönüşümler yapılmalıdır. Yeni gelişen kent merkezlerinde binalar depreme dayanıklı yapılacak şekilde denetlenmeli, kent için deprem anında toplanma ve çadır bölgeleri tespit edilmelidir. Bu sayede Kütahya gerçekleşebilecek şiddetli bir depreme karşı hazırlıklı olacaktır.

www.kentselvizyon.org